

Domov>Družinske zadeve in dedovanje>Dedovanje>Prilagoditev stvarnih pravic
Prilagoditev stvarnih pravic

Luksemburg

1 Katere so stvarne pravice, ki lahko po pravu te države članice izhajajo iz dedovanja?

V luksemburškem pravu ni posebnih nasledstvenih stvarnih pravic, ki bi v smislu vprašanja lahko „izhajale“ iz dedovanja. Nasprotno pa obstajajo stvarne pravice, ki so lahko predmet dedovanja, ali, povedano drugače, ki se lahko *prenesejo mortis causa*.

To sta naslednji stvarni pravici: lastninska pravica v smislu člena 544 in naslednjih civilnega zakonika (*Code civil*) ter služnostna pravica v smislu člena 637 in naslednjih civilnega zakonika.

Lastninska pravica, kot je opredeljena s členom 544 civilnega zakonika, je pravica do uživanja in razpolaganja s stvarjo, če se ta ne uporablja v nasprotju z zakoni ali drugimi predpisi in se s tem ne povzročajo motnje, ki presegajo običajne sosedske nevšečnosti in porušijo ravnotežje med enakovrednimi pravicami. V skladu s členom 546 civilnega zakonika lastninska pravica na stvari – bodisi premični bodisi nepremični – daje pravico do vsega, kar se z njo ustvari, in vsega, kar je z njo naravno ali umetno povezano (prirastna pravica). V skladu s členom 711 civilnega zakonika se lahko lastninska pravica na premoženju pridobi in prenese z dedovanjem.

Služnostna pravica je v členu 637 civilnega zakonika opredeljena kot breme na dediščini za uporabo in koriščenje dediščine, ki pripada drugemu lastniku. V skladu s členom 639 civilnega zakonika lahko služnostna pravica izhaja iz naravnega položaja krajev (glej člen 640 in naslednje civilnega zakonika), obveznosti, določenih z zakonom (glej člen 649 civilnega zakonika), ali pogodb med lastniki (glej člen 686 in naslednje civilnega zakonika).

Kar zadeva zadnjo kategorijo služnosti, lahko lastniki načeloma na svoji lastnini ali v korist svoje lastnine določijo služnosti, ki se jim zdijo primerne, vendar pod pogojem, da ustanovljene služnosti niso naložene niti osebi niti v korist osebe, ampak samo na zemljišču in za zemljišče, ter da niso nikakor v nasprotju z javnim redom (člen 686, prvi odstavek, civilnega zakonika). Na podlagi teh pravil se služnosti ustanovijo ali za uporabo stavb ali za uporabo zemljišč (člen 687, prvi odstavek), so stalne (stalna uporaba brez potrebe po človekovem posredovanju, na primer vodovod, kanalizacija, pogled itd.) ali prekinjene (potreba po človekovem posredovanju, da se lahko izvajajo, na primer pravice prehoda, črpanja, itd.; glej člen 688, prvi odstavek, civilnega zakonika). Navesti je treba tudi, da so lahko služnosti očitne – so razvidne iz zunanjih struktur – ali neočitne – ni zunanjih znakov njihovega obstoja (člen 691, prvi odstavek, civilnega zakonika). Stalna in očitna služnost se pridobi na podlagi listine ali 30-letne posesti (člen 690 civilnega zakonika), medtem ko se lahko stalna neočitna služnost in prekinjena služnost, naj bo očitna ali ne, ustanovita samo na podlagi listine (člen 691, prvi odstavek, civilnega zakonika). Služnost preneha, ko sta zemljišče, za katero jo je treba ustanoviti, in zemljišče, na katerem jo je treba ustanoviti, v lasti iste osebe (člen 705 civilnega zakonika). Zaradi celovitosti je treba navesti tudi naslednje stvarne pravice, v zvezi s katerimi se v primeru smrti osebe, ki jih je koristila za časa svojega življenja, uporabljajo posebna pravila.

V skladu s členom 617 civilnega zakonika **užitek** med drugim preneha z naravno smrtjo užitarja ter z združitvijo lastnosti užitarja in lastnika v isti osebi. Drugi primer med drugim zajema položaj, ko užitar pridobi *mortis causa* lastništvo na premoženju, na katerem je imel pravico užitka. Vsebina užitka je v členu 578 in naslednjih civilnega zakonika opredeljena kot pravica do uživanja stvari, ki so v lasti druge osebe, enako kot sam lastnik, vendar tako, da se ohranja njihova substanca. Užitek se lahko ustanovi z zakonom ali po volji osebe, in sicer ali neposredno, ali časovno omejeno, ali pod določenimi pogoji, na vseh vrstah premičnega in nepremičnega premoženja.

Nazadnje, stvarni **pravici rabe in služnosti stanovanja**, opredeljeni v členu 625 in naslednjih civilnega zakonika, prenehata enako kot pravica užitka.

2 Ali so te stvarne pravice vpisane v register pravic na nepremičninah ali premičninah in če je odgovor pritrdilen, ali je takšen vpis obvezen? V katere registre so vpisane in katere so zahteve in postopek za vpis?

V Velikem vojvodstvu obstaja „register nepremičnega premoženja“, to so uradi za hipoteke (*bureaux de la conservation des hypothèques*), v katerih se v skladu z določbami člena 1 spremenjenega zakona z dne 25. septembra 1905 o vpisu stvarnih pravic na nepremičninah vpišejo vsi neodplačni ali odplačni posli *med živimi*, s katerimi se prenesejo stvarne pravice na nepremičninah, ki niso prednostne pravice in hipoteke. Vpis teh poslov je obvezen v tem smislu, da je nato mogoče zadevne pravice uveljavljati zoper tretje osebe (glej člen 11 zgoraj navedenega zakona). V skladu z luksemburško sodno prakso izraz stvarne pravice na nepremičninah, uporabljen v členu 1 tega zakona, zajema tudi stvarne služnosti (okrožno sodišče v Diekirchu (*tribunal d'arrondissement de Diekirch*, 17. februar 1937).

Navesti je treba tudi, da se za vpis sprejmejo samo sodne odločbe, verodostojne listine in upravni akti.

V primeru *dedovanja* se prenos stvarnih pravic iz točke 1, ki so lahko del zapuščinske mase, izvede v skladu z določbami civilnega zakonika.

Natančneje, v skladu s členom 724, prvi in drugi odstavek, civilnega zakonika se vse premoženje pokojnika prenese na njegove zakonite dediče že z uvedbo dedovanja. Ti dediči lahko od trenutka smrti izvršujejo pravice in dejanja pokojnika.

V primeru iz člena 1004 civilnega zakonika, ki se nanaša na univerzalnega voliljojemnika – to je osebo, ki ji oporočitelj na podlagi oporočnega razpolaganja daje vse premoženje, ki ga bo zapustil ob smrti (glej člen 1003 civilnega zakonika) –, mora zadnjenavedeni pozvati dediče, ki jim po zakonu pripada dedni delež, da izročijo premoženje, vključeno v oporoko. V skladu s členom 1005 civilnega zakonika bo univerzalni voliljojemnik užival premoženje, vključeno v oporoko, od datuma smrti, če je bila zahteva za izročitev vložena v enem letu od tega datuma; v nasprotnem primeru se tako uživanje začne šele od datuma vložitve zahteve pri sodišču ali od datuma prostovoljne privolitve v izročitev. Če ob smrti oporočitelja ni dedičev, ki bi jim bil po zakonu pridržan dedni delež, univerzalni voliljojemnik ob smrti oporočitelja avtomatično dobi premoženje, ne da bi moral zahtevati izročitev (člen 1006 civilnega zakonika). Nazadnje, v primeru iz člena 1006 civilnega zakonika bo moral univerzalni voliljojemnik, če je oporoka napisana lastnoročno ali zapečatena, pridobiti sklep predsednika sodišča prve stopnje (*tribunal de première instance*) v okrožju, v katerem je uvedeno dedovanje, o izročitvi v posest.

Če je v zapuščino vključenih več nepremičnin, je potreben prenos lastnine ob smrti, ki se izvede na podlagi popisa zapuščine, ki ga morajo dediči predložiti upravi za register in državno premoženje (*administration de l'enregistrement et des domaines*), ta pa izvleček popisa predloži upravi za zemljiško knjigo in topografijo (*administration du cadastre et de la topographie*) (glej člen 10 *in fine* spremenjenega zakona z dne 25. julija 2002 o reorganizaciji uprave za zemljiško knjigo in topografijo).

3 Kateri so učinki vpisa stvarnih pravic?

Glej odgovor na prejšnje vprašanje.

4 Ali obstajajo posebna pravila in postopki za prilagoditev stvarne pravice, do katere je oseba upravičena po pravu, ki se uporablja za dedovanje, pravo države članice, v kateri oseba to pravico uveljavlja, pa takšne stvarne pravice ne pozna?

Da. Gre za določbe zakona z dne 14. junija 2015 o izvajanju Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju, s katerim sta spremenjena (a) spremenjeni zakon z dne 25. septembra 1905 o vpisu stvarnih pravic na nepremičninah in (b) novi zakonik o civilnem postopku (*Nouveau Code de procédure civile*).

Člen 1 navedenega zakona določa: „V skladu z Uredbo (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju so notarji, imenovani z uredbo Velikega vojvodstva, pristojni za prilagoditev stvarnih pravic na nepremičninah, na katero se nanaša člen 31 navedene uredbe. Prilagoditev iz prvega odstavka se izvede najpozneje do takrat, ko je nepremičnina, na katero se nanaša stvarna pravica iz člena 31 Uredbe (EU) št. 650 /2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju, neodplačno ali odplačno prenesena med živimi.“

Poleg tega je z navedenim zakonom spremenjen člen 1, drugi odstavek, spremenjenega zakona z dne 25. septembra 1905 o vpisu stvarnih pravic na nepremičninah, tako da so notarske listine o prilagoditvi tujih stvarnih pravic na nepremičninah dodane listinam o prenosu v njih navedenih stvarnih pravic na nepremičninah, ki morajo biti vpisane v uradih za hipoteke v okrožju, kjer so nepremičnine.

Zadnja posodobitev: 28/05/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.